

ΤΟ ΤΡΕΝΟ ΣΤΟ ΡΟΥΦ - «ΧΑΡΙΣΜΑ», Η ΣΥΜΜΕΤΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΜΟΝΙΑΣ»

Άριστη εκτέλεση συνταγής

Από τον **Αδριανό Γεωργίου**

Μέσα στη συνέγερση της ολυμπιακής ατμόσφαιρας και στις πολλές και διάφορες εκδηλώσεις που γέμισαν πλατείες, οδούς, διασταυρώσεις, σταθμούς και παντοειδείς πρόσφορους χώρους της πρωτεύουσας, το οξυδερκές πνεύμα της Γιάννας Αγγελοπούλου - Δασκαλάκη αποδέχθηκε πρόθυμα πρόταση για ένα φιλόδοξο καλλιτεχνικό βράδυ σε περιβάλλον ιδιαίτερης αίσθησης και οπωσδήποτε μοναδικό στον κόσμο. Έτσι το θέαμα «Χάρισμα, Η Συμμετρία της Αρμονίας», που παρουσιάστηκε για λίγες παραστάσεις στο «Τρένο στο Ρουφ» στο διάστημα των Αγώνων, χάρισε ωραίες εντυπώσεις σ' όσους προσκλήθηκαν να το παρακολουθήσουν στο «Μουσικό βαγόνι» του παλαιού σιμμού. Πολλά θεάματα σπουδαία και σημαντικά πρόσφερε η Αθήνα στους Ξένους της, τέτοια όμως που ανλόγώς τους θα μπορούσε να προσφέρει κάθε μεγάλη πόλη. Χώροι πολυτελείς, ευρύχωροι, αίθουσες θεάτρου, συναυλιών, συνεδρίων, αρχιτεκτονικά μνημεία, αρχοντικά, ιστορικοί υπαίθριοι χώροι, πάρκα, στάδια και γήπεδα σ' όλες τις ευρωπαϊκές μεγαλουπόλεις έχουν φιλοξενήσει σπουδαία και ποικίλα καλλιτεχνικά γεγονότα από κάθε τομέα της τέχνης. Το ασυνήθιστο, το ιδιαίτερο, αυτό που θα αποτελούσε τη μοναδική αθηναϊκή εμπειρία για τον Ξένο επισκέπτη, θα ήταν μια μουσική βραδιά σ' ένα περιβάλλον απροσδόκητο, που αν θα μπορούσε να συνδυαστεί και με ένα δείπνο κοζίνας εκλεκτής, θα αποτελούσε προσφορά εξαιρετική. Η πρόταση της **Τατιάνας Λύγαρη** κάλυψε απολύτως τις προσδοκίες της επικεφαλής του «Αθήνα 2004», και το μουσικό θέαμα «Χάρισμα, Η Συμμετρία της Αρμονίας» έγινε μια ευχάριστη πραγματικότητα για όσους την παρακολούθησαν.

Οποιοι σκέψεις, παρατηρήσεις, αντιρρήσεις συμβεί να γενηθούν στο διάστημα που κάποιος παρακολουθεί μια απ' τις παραγωγές της Τατιάνας Λύγαρη, αυτό γίνεται πάντα μετά την αναγνώριση πως όλα όσα μέχρι σήμερα έχουμε ιδεί στο βαγόνι ή εκτός αυτού (έχω κατά νου την παράσταση εκείνη με το λαϊκό δρώμενο και τα παραδοσιακά τραγούδια που έγινε ένα κρύο βράδυ στην αρχή της Διονυσίου Αρεοπαγίτου, με ένα πλήθος κόσμου να το παρακολουθεί απτόητο) έχουν τη διάκριση του ιδιαίτερου και του ποιητικού. Έτσι, λοιπόν, τα σχόλια και οι κρίσεις που θα εκτεθούν έπονται της αναγνώρισης πως το «Χάρισμα» ήταν προθέσεων και εμπνεύσεως υψηλών ποιητικών προδιαγραφών.

Το βασικό του μειονέκτημα ήταν πως τα εξ'ων συνετέθη δεν έδωσαν, ώστε να αποτε-

λέσουν ενιαίας μορφής σύνθεση. Τα τραγούδια των χωρών, που σε χρονολογική σειρά, απ' το 1896 Ερκινώντας, διαγράμωσαν Ολυμπιακούς Αγώνες, δεν συνδέονταν υφολογικά με τα αποσπάσματα από τα αρχαία κείμενα ή και τα νέα. Άλλο το είδος, άλλο το ήθος και διαφορετικό το κλίμα που χρειάζεται το καθένα για να λειτουργήσει. Ο **Πίνδαρος** και ο **Παυσανίας** και όποιος απ' τους ανθολογημένους απαιτούν άλλη ατμόσφαιρα, διαφορετική προσλαμβάνουσα διάθεση και δυσκολεύονται πολύ να συμπληθούν με τα πολύμορφα ευρωπαϊκά σουξέ της αστικής κουλτούρας του εικοστού αιώνα. Είναι είδη ασύμβατα. Τα όσα θεωρητικά επινοούνται ηχούν σαν φληναφήματα αν στην πράξη δεν δέσουν.

Ενώ ως ιδέα ή πρόθεση ακούγεται θετικά, στην εφαρμογή της εμφανίζεται το ασυμβίβαστο. Άλλες επιφυλάξεις εμπνέει και το πανομοιότυπο με τα προηγούμενα. Τόσο το «Θέλετε δέντρα ανθίσετε...», όσο και το «Υπ' αμύνη», ιδίως το δεύτερο, είναι με το τυρινό σαν «παπικωτούρες» πάνω στο ίδιο πατρών. Ίδιες οι εμφανίσεις, ίδιες οι διασταυρώσεις, ίδια η διεξαγωγή του όλου θεάματος. Ακόμα και οι εκφράσεις στα πρόσωπα των ηθοποιών - τραγουδιστών, σαν να έβρισκαν απ' το προηγούμενο έργο. Θα παρατηρηθεί πως ο χώρος

υποχρεώνει σε πανομοιότυπη φόρμα και επιτρέπει πολύ λίγες παραλλαγές. Μα, αν είναι έτσι, τότε η πρωτοτυπία του βαγονιού ισχύει μόνο για τον θεατή της πρώτης φοράς. Αλλά, ευτυχώς, αυτό δεν συμβαίνει.

Αν εξαιρέσουμε την τυποποιημένη έκφραση των προσώπων τους, που σημείωσα πιο πάνω, οι τρεις τραγουδιστές (και ηθοποιοί), ήτοι η **Χαρά Κεφαλά**, ο **Ζαχαρίας Καραόννης** και η **Κωνσταντίνα Ψωμά**, εξαιρετικοί και με καταπληκτική απόδοση τόσο τραγουδιών και τόσο διαφορετικών μεταξύ τους. Η συγκέντρωση επίσης των τραγουδιών αυτών από τόσο ετερόκλητους χρόνους και τόπους καταγωγής είναι, χωρίς υπερβολή, ένας άθλος. Γνώση και έρευνα απαιτήσε και η επιλογή των κειμένων που προσδοκούσαν τη διάχυση πνεύματος ολυμπιακού και αγωνιστικού εν γένει και είναι αξέπαινη η **Μαρία Τομά** που είχε αυτή την ευθύνη. Έπαινος και στον ηθοποιό **Σπύρο Περδίου** που διεκπεραίωσε με αίσθηση την ένθεσή τους. Αδικεί και δεσμεύει ο χώρος το χορογράφο **Φωκά Ευαγγελινό**; Η μήλιξ θα έπρεπε να αντιστρέψουμε την ερώτηση: Ούτε τα κοστούμια της **Ντόρας Λελούδα** πρόσφεραν το «άλλο» που αναζητείται. Κατά κάποιο ανέμπνευστο καθηλώναν στο ύψος «πιάνο-μπαρ». Δώστε ώθηση στο βαγόνι να απογειωθεί προς ορίζοντες δημιουργίας, καθώς αρμόζει σε ανδρείους της τέχνης όπως εσείς, και λύστε το από τον σύρμό των κοσμικών και ευκαιριακών προτάσεων.

Ωστόσο, υπήρξα αυτόπτης μάρτυρας της ικανοποίησής και του ενθουσιασμού που προκάλυψε το «Χάρισμα, Η Συμμετρία της Αρμονίας» σε δύο πολυμελείς συντροφικές Ξένων, Γαλιανέζων και Αυστραλών, που παρακολουθούσαν, το ίδιο βράδυ με τον υπογράφο, όλο το πρόγραμμα με ενδιαφέρον και χειροκροτούσαν θερμά τους καλλιτέχνες, έδειχναν δε να απολαμβάνουν την ιδιαίτερη αυτή ολυμπιακή βραδιά. Συντελούσης, βέβαια, και της γαστριμαργικής ευδαιμονίας του δείπνου.

Αναφερθήκαμε ήδη στην πρόεδρο του «Αθήνα 2004», τη μία απ' τις πρωταγωνιστικές προσωπικότητες της όντως θαυμάσιας διεξαγωγής των Ολυμπιακών Αγώνων, που απ' όλα τα μέρη του κόσμου αναγνωρίζεται η ικανότητά της. Θα ήταν όμως παράλειψη της σελίδας και του χρέους της αν παραλείπαμε να αναφερθούμε στο Δημήτρη Παλαιωάννου και στα πρωτοφανή αξιοθαύμαστα που δημιούργησε, αφήνοντας άναυδο τον κόσμο. Έχουμε παρακολουθήσει τις επιτεύξεις του καλλιτέχνη και τον ιδιαίτερο τρόπο των αναζητήσεών του στις θεατρικές σκηνές. Αυτά που είδαμε στις τελετές έναρξης και λήξης ξεπέρασαν κάθε προσδοκία μας. Το ίδιο περμιόνομε κι απ' όσους άλλους έχουμε ξεχωρίσει. Εξελίξεις σε μεγέθη υπερβάσεων. ■

